

حیات

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی پائنده کی دائره
استانبول بورسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره
دائرة مخصوصه

نسخه سی هره برده ۱۰ غروشر .
سنه لکی پوسنه ایله ۵ لیرا .
(اجنبی ملکتر ایچین ۵ دولار) .
ایوه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

هیانه دانه هیانه ... دنیاه راها هیره حیات قاتالم ...
- یجه -

صافی : ۳۷

آنقره ، ۱۱ اغستوس ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

اقتصادی مصاحبه :

بین الملل سرکیلره اشتراک لزومی

بین الملل سرکیلرک اهمیتتی و فائده لری حقنده بر مدخل یامغه لزوم کور میورز . امید ایدو . رزکه بو پک آشکار حقیقتلر علاقه دار محافلجه بیلنمکده در . « بیلیمک » ایله « یامق » آراسنده کی بویوک فرق ایشته بو بین الملل سرکیلره اشتراک مسئله سنده ده کندیسنی کوستریور . اوت ، بیلورز که بین الملل سرکیلره اشتراک ، چوق لزومی ، چوق فائده لیدر . فقط بوتون بویلیکیمزه رغماً بوساحده دها هنوز امین و مثبت بر آدیم آتامادق .

فی الحقیقه بعض اوافق تفک اشتراک کرده بولوندق . مثلاً بوسنه استانبول تجارت و صنایع اوداسی لهستانده کی پوزنان سرکیسنه « خفیف ترتیب » اشتراک ایده می دیدی . فقط سرکیده بولونمش اولان وطنداش لر مرکز اعتراف ایتدکرینه کوره بو اشتراک پک صودن اولمش !

بر دفعه سرکیده صائیش اولاماش ، سپارش آلتاماش ، فیات سویلنمه مش . یالکز و یالکز بعضی ماللر شهر ایدلش . بونلرده اکثریت اوزره سیار سرکیدن آرتا قانلر ایش - وایسته یلره آدره سلر ویریلش ! یعنی جانلی فقط فیاتسز بر قانالوغ و بر آدره س کتابی وظیفه سی کورولمش ! پوزنان سرکیسنه بو طرزده اشتراک ایچون یاپیلان مصرفله مکمل بر آدره س کتابی ده باصدیر یلا بیلیدی ..

بین الملل سرکیلره اشتراک ایده لم دیرکن بز ، هیچ شبهه سز که بو طرزده بر اشتراکی قصد

ایتمورز . بزم کیی کیسه ده بویله بر اشتراکک معنا وفائده سنی آکلایاماز . چوق ایستردک که ، استانبول تجارت و صنایع اوداسی پوزنان سرکیسنه اشتراک ایتمکه تامین ایتدیکی مثبت نتیجه لر حقنده مجموعه سیله بزی تنور ایتسین . هیچ اولمازسه ویریلن آدره سلردن قاج تجارت قچ سپارش کلشدر ؟ بونی اوکره نه بیلیرسه ک حکمیزی دها قطعیتله ویره بیلیرز .

ینه کندیمزه رغماً ، بو وسیله ایله ده ، یونانلیلرک بین الملل سرکیلرده کی فعالیتنی غبطه ایله ذکر ایده جکزر . بو کیی مقایسه لری « حیثیت ملیه » یه منافی عد ایتمک بر مقدار صافدل اولغه دلالت ایدر . رقیب لر مرکز فعالیتنی تدقیق ایتمک ، مقایسه لر یامق و بو مقایسه لردن عبرت درس لری چیقارتمق مردود دکل مرغوب بر حرکتدر . حقیقته کوز یومق و « هب بیلدیکنی اوقومق » عاجزلرک ایشیدر . اوت ، یونانلیلر بزدن دها ای تجارت اوداسی مجموعه لری چیقار . تماسنی بیلدکری کیی بزدن دها ای ده بین الملل سرکیلره اشتراک ایتمه سنی بیلورلر . مثلاً ؛ صوک لایچیغ سرکیسنده کی یونان شعبه سنی « جمهوریت » غزته سنک مخبری آکلانا آکلانا بیتیره مه دی . آلمان غزته لری ده اوندن تقدیرله بحث ایتدیلر . یونانلیلرک بین الملل سرکیلرده موفق اولماسی اخراجات پیاسه لر مرکز کیتدکجه دارالماسی ، المزدن قاجاسی دیمکدر . بو حقیقت بسیط اولدینی

قادارده وخیمدر . چونکه ملی اقتصاد یاتمز محدود بش اون قلم اخراجات ماده سنه استناد ایتمکده در . بو ماده لرک جوغنی یونانلیلرده استحصال ایدورلر . بونلرک پیاسه سی دارالدکجه مملکت مزده اقتصادی و مالی بحران کیتدکجه شدت کسب ایده جکدر .

دیمک که مسئله خصوصی و فردی دکل عمومی واجتماعی در . بناء علیه اوکا کوره عمومی واجتماعی تدبیرلر آرایارق درده دوا بولق لازم کلیر .

خصوصی تاجر لر مرکز بین الملل سرکیلره اشتراک ایتمه مکه قایب ایتدکری « کار » لر بزی علاقه دار ایتمز . تورکیه اقتصاد یاتنک بین الملل سرکیلرده تمثیل اولونما مسی سببیه خارجی پیاسه لری قایب ایتمه مز کیفیتی در که اجتماعی اقتصاد یاتمز نقطه نظرندن دوشونیه جک بر مسئله در .

بناء علیه بوایشه « دولتی » بر ماهیت ویرمک لازم کلیر . بو ایشده ده « دولت » اوک آیاق اولاجقدر . چونکه بزده تجار ، اکثریت اعتبار یله دها ملی قابوغندن دیشاری چیقامامشدر . بین الملل ساحه لرده عجمیدر . حدود خارجه چیقماقدن اورکویور . اونک ایچوندر که تورکیه اقتصاد یاتنده « قومیسو نیجلیق » بو قدار مهم بر رول اوینامقدر . آوروپا ایله دوغرودن دوغرویه ایش یامسینی بجره مه دیکمز ایچیندر که بوایشی بیلن « متوسط » لره ال اوزاتیورز . بناء علیه بزجه بین الملل سرکیلره اشتراک ایشیله دوغرودن دوغرویه موظف رسمی بر تشکیلاته احتیاج واردر .

علم و کتبی

اورتا تدریساته

ادبیات پروغرامی مسئله‌سی

لیسه‌لرده ادبیات تدریساتی مسئله‌سنه دائر علی جانب و حفظی توفیق بکدر آراسنده کی مناقشه‌ی دقتله تعقیب ایتدم . بومسئله ، ایکی نقطه نظر دن بی علاقه دار ایتکده در : اولاً ، موجود پروغرامی یان هیئت ایچنده جانب بکله برابر بنده واردم ؛ ثانیاً ، لیسه‌لرک بالخاصه صوک دوره‌سی دارالفنونیه طلبه حاضر لاق و وظیفه‌سیله مکلف اولدینی ایچون لیسه‌لرده کی ادبیات تدریساتک دارالفنونده کی ادبیات تدریساتیه پک سبق برعلاقه‌سی واردر . لیسه‌لرده و اونلرک تشکیلدن اول اعدادیلرده لسان و ادبیات تدریساتیه اشتغال ایتدیکی ، « نظم و اشکال نظم ، ملی وزن و ملی نظم شکلری » ایله « جهان ادبیاتنه کی ادبی بو تشکیلات صوک زمانلرده تشکیلی درپیش اولونان » تجارت خارجیه بوروسی « داخلنده چالیشایلیر . فقط بو ایشک باشنه تام معناسیله متخصص براداره جهازی اوطور تمالیدر . ایشته اومتخصص جهازدر که بزم یلدکرمزی یاپاجقدیر . بین الملل سرکیلره اشتراک و عمومیتله سرکی ترتیب ایتک مسئله‌لری بوگون آرتیق جداً بر اختصاص مسئله‌سی اولمشدر . آلمانسانک تجارت مکتبلرنده ، « سرکی » لر حقنده خصوصی کرسیلر ، خصوصی درس لر واردر .

سرکیلره اشتراک مسئله‌سنده اک مهم شیء احضاراتدر . بو بسیط حقیقی اهل ایتدی کمز ایچوندر که ازمیرده ۹ ایلولده آجیلاجق سرکینک احضاراتنه آنجاق شیمدی باشلانیلدی ، تموز ایچنده غنیه‌لره رسمی تبلیغاتده بولونولدی .

بو سرکینک موفقیتنی بوتون قلمزله تمی ایتکله برابر شوراسنی ده خاطر لالتام که یونانیلر سالنیک سرکیسه کنیش بر تشکیلاتله بریحق سنه در حاضر لانیورلر . پوزنان سرکیسنده اوله علی العجله اشتراک ایدلدیلدیکی ایچوندر که نتیجه میدانده در .

ایشته « احضارات » مفهومی ایچنده مندیج بوتون تفرعاتی سیسته ماتیک بر طرزده دوشونیلمش سرکیلدر که موفق اولمی امید ایده بیلیرلر . بوده اختصاص و تشکیلات ایشیدر . ج

نوعلر « مباحثک رسمی پروغراملره ابتدائیه تکلیفله ادخال ایدیلدیکی ، حتی لیسه‌لرده کی ایلک « تاریخ ادبیات » پروغرامکده تقریباً ۱۶ - ۱۷ سنه اول بتم قلمدن جیقیدینی علاوه ایده جک اولورسم ، بواشلره بوسوتون بیکانه اولمادیغی آکلامش اولورم . بومقدمه‌ی سرد ایتکدن مقصدم ، « اورتا تدریساته عائد بر مسئله‌یه نه قاریشورسک ! » شکلنده بر اعتراضه قارشى شیمیدین معذرتی آکلامقدیر .

علی جانب و حفظی توفیق بکدرک مقاله‌لرنده او قدر متعدد مسئله‌لره تماس ایدلمشدر که ، آری آری اونلرک هپسی حقنده دوشوندکلمی یازمق چوق اوزون اولور . بر جوق نقطه‌لرده ایکی معارض آراسنده هیچ براختلاف اولمادینی حالده ، عین شیلری باشقا شکلر آلتنده افاده ایده‌لرک بر بریله آکلاشامادقلمی کوروورم . جانب بکک باشلیجه فکرلری - اکر یا کلمیورسم - شونلدر :

۱ - بو کونکی ادبیات پروغرامی تورک چوجوغنک احتیاجنه کوره دکلدیر . چونکه ، تدریسات ، سیسته ماتیک بر ادبیات تاریخنه استناد ایدیور .

۲ - کوستاولانسونک دیدیکی کی « سیسته ماتیک ادبیات تاریخی بوکسک تدریساته تخصیص ایدیلیدر . اورتا تدریساته تربیوی غایه‌لره کوره سچیلمش پارچه‌لر اساسدر .

۳ - تورک چوجوغنی کندی ملتته منسوب مختلف زمره‌لرک میدانده قویدقلمی ادبی تظاهرلردن غافل قالمه‌لیدر . مع مافیله اک زیاده صوک دور اثرلرینه اهمیت و بریله‌لیدر . بو اثرلر اوروپا ادبی اثرلرینه نظراً اوقدر قوتلی اولمادیغدن هم بواکسیکی تماملامق همده بزده نمونه‌لری بولونمایان مختلف نوعلری اوکره‌لرک ایچون غرب ادبیاتلردن نمونه‌لر کوستریله‌لیدر .

۴ - اورتا تدریساته ادبی تدریساتدن بکله‌ن غایه طلبه‌نک ذهنی و معنوی افقنی کنیشه‌لرک ، یازمق اصولی اوکره‌لرک ، بدیی ذوقک انکشافنی تأمین ایتکدر .

بو مسئله‌لر حقنده دوشوندکلمی یازمده دن اول ، بالخاصه تصریح ایتک ایسته‌دیکم بر نقطه واردر : نه قدر بو بوک اولورسه اولسون هر هانکی بر عالمک هر هانکی بر مطالعه‌سنی « حقیقت مطلقه » اولارق قبول ایتک و او « مبدأ » استناداً استدلال‌لرده بولونمق نیجه دوغرو بر اصول دکلدیر . مثلاً « کوستاو - لانسون » فرانسز ادبیاتک معین دوره‌لری ایچون متبحر بر استاددر ، لکن اونک مثلاً ادبیات تاریخی اصولی حقنده کی مطالعه‌لری اصلاً برر « حقیقت مطلقه » دکلدیر ؛ بوندن اون درت سنه اول « تورک ادبیاتی تاریخنده اصول » نامیه یازدیم اوزونجه بر مقاله‌ده ، لانسونک بر طاقم فکرلردن چوق استفاده ایتکله برابر ، بر جوق مطالعه‌لری ده شدله تنقید و مؤاخذه ایتشم ؛ آرادن اون درت سنه کچدکدن صوکرا ،

حالا بو کونده اوتقیدلرده کندی حقی کوروورم . مثلاً « لانسون » ک هیچ نظراعتباره آلامه‌سنی شدله تنقید ایتدیکم « مختلف زمره ادبیاتلریک موجودیتی » مسئله‌سنده ، علی جانب بک ، صوک مقاله‌سنده کورولدیکی وجهله ، « هپالایا تپه‌سنه » بکزه‌دیکی « لانسون »

اتباع ایتیه‌لرک بتم نقطه نظر مه اشتراک ایتشدیر . هر هانکی بر مسئله حقنده مختلف نقطه نظرلر اولایلیر ؛ نه دن اونلردن برنی « دیکشه‌ز بر حقیقت » کی قبول مجوریتنده قالم ؟ سرست تفکر مزی نه دن فلان دستور ایچنده حبس ایدلم ؟ اوروپاده تدریسات پروغراملریک الی آتمش سنه دن بری کچیردیکی تحولات ، بزه هر شیده اولدینی کی « به داغوزی » نظریه‌لرنده ده « ثابت بر حقیقت » موجود اولمادیغی کوسترمیورمی ؟

نیجه بو کونکی ادبیات پروغراممزه « سیسته ماتیک بر ادبیات تاریخی » تدریسک قبول ایدلمش اولماسی ، بر قصور دکل بالعکس بر مزیتدر . آنجاق بودرس سایه‌سنده در که تورک چوجوغنی کندی ملتک اوزون عصرلر ائساننده وجوده کتیردیکی « حرث » ی یعنی « ملی مدنیت تاریخی » اوکره‌نوب آکلایه‌بیله جکدر . بش اون عثمانلی شاعرینک ترجمه حالی و اثرلری حقنده باصمه قالب مطالعه‌لری ازرله‌نمکدن عبارت اولان قرون وسطائی طرز تدریس برینه ، « فیلولوزی » و « تاریخ » استناد ایدن ملی بر « ادبیات - حرث تاریخی » اقامه ایتکله ، صوک پروغراممزه بوک برترقی خطوه‌سی آتمشدر . بونک « دارالفنون » عائد اولدینی و « لیسه » سوبه‌سنک فوقنده بولوندیغی سوبه‌لرک هیچ دوغرو دکلدیر : تاریخ ادبیات تدریساتک باشلادینی بشنجی صنفه کئنجیه قدر ، طلبه لسان و ادبیات خصوصنده لازم کلن استحضاراتی اتمام ایتمش اولایلیر . علوم ریاضیه و طبیعی ، ملی و عمومی تاریخ ، فلسفه ، اجتماعیات کی درس لر اوقویان طلبه‌نک - شبهه‌سز مختصر بر شکله و کافی درجه‌ده متن تدقیقانه مستند - بر « ادبیات تاریخی » اوقومه‌لری هیچ مشکل بر شی دکلدیر . جانب بکک بر نمونه اولقی اوزره کوستردیکی فرانسز لیسه‌لرنده و سائر اورتیه تحصیل مؤسسه‌لرنده ده طلبه‌نک ائنده مطلقاً سیسته ماتیک فرانسز ادبیاتی تاریخی مانوئه‌لری بولونور : « فرنان واندیره » ،

۱۹۲۲ ده « لارده و دو فرانس » ده نشر ایتدیکی « تاریخ ادبیات مانوئه‌لار مزی » عنوانلی مقاله‌لرنده ، « لانسون » ک اثری ده داخل اولقی اوزره فرانسز اورتیه تحصیل مؤسسه‌لرنده طلبه‌نک ائنده بولونان سیسته ماتیک ادبیات تاریخلردن بحث ایتشدی . کذلک « لانسون » ده مشهور « فرانسز ادبیاتی تاریخی » نک مقدمه‌سنده « بو اثرک لیسه و قولله‌ر طلبه‌سی ایچون ده

مفید اولاجغنی » بالخاصه قید ایتشدیر . دیمک اولیور که بو کونکی فرانسز لیسه‌لرنده « قومپوزسیون » و « متن شرحی » ایله برابر تاریخ ادبیات کتابلری ده تدریساتده اساس تشکیل ایتکده درلر . رسمی پروغراملرده یازیلی اولسون اولماسون ، فرانسز لیسه‌لرنده کی « فعلی وضعیت » بوندن عبارتدر . بر

یوزنده هیچ بر مدنی ملت بوقدر که لیسه تحصیلی بیتیره بر کنج ، کندی ملی ادبیاتک و ملی مدنیتک عمومی تکاملی حقنده صریح فکر لرایدیغش اولماسون .

تاریخ و طبقه اولاجی انزلردن :

دوردنجی مراد دورینه دار

قاضی زاده نك بر منظومه سی

هجری اونی برنجی عصر ایچون «باشدن باشه قاریش قیق دوریدر» دینسه خطا ایدیلش اولماز. واقعا «کوبرولورک اداره سی» بو عصرک ایکنجی نصفنده مملکت موارنه کتیرمشدر، فقط بو، نهایت یکریمی، یکریمی ایکی سنه قدار سورمش، «عثمانی سلطنتی» سوکرا یینه تدبیر ایچنده سوروکلشمش، دورمشدر. اونی برنجی عصرک بالخاصه «دوردنجی مراد دوری» قورقونج براداره دن، - داها دوغروسی براداره سزلکدن - عبارتدر. ایشته بویه قورقونج براداره سزلکی بوتون عاملرله و پرواسرجه تصویرایدن برمنظومه یه تصادف ایتم. بونی او دورک مشهور سیالردن «قاضی زاده» مرحوم قلمه آلمش و بر «نصیحت نامه» اولارق دوردنجی مراده تقدیم ایتشدر. برآزدن ایضاح ایده جگمز اوزره «قاضی زاده»، پادشاهک محبتی قازانان برآدامدر؛ فقط اویله برمستبد بونی تقدیم ایتک قولای ایش ده کیلدر. واقعا اونی برنجی عصرده یاشایان خلق شاعرلردن بعضیلرینکده، دورک حقیرلقلرینی کوسترر دستانلرینه تصادف ایتم، فقط اونلر آنادولوده اکثریا جلالی آراسنده یاشامش، اونلرک لسانیه شعرلر وجوده کتیرمش آداملردر. قاضی زاده ایسه استانبولده، پادشاهک آلی آلتنده بولونیوردی. کوستردیکی جرأت حیرتله قارشیلانجی قوتنده در. بو اعتبارله شو حکمداره و دورینه دار اولای بعضی معلوماتی شورایه قیدایتمک ایسترم :

«مورخ هاممر» ک برجوق منبع و وثیقه لردن استفاده ایدهرک «دوردنجی مراد» ک شخصنه دار یازدینی شوسطرلر، اونک سجه سنی پک قوتلی ترسیم ایدر : [سلطان مراد، کله نك اک شامل معناسنجه برمستبد، قانه وانتقامه صوصامش برمستبد ایدی.. اورتا بویلو، فقط قوتلیدی. صاچلری قارا، صاقالی سیاه و گور، گوزلری سیاه و بارلاقدی. ایکی قاشنک آراسنده کی درین خطلر، چهره سنی برقات داها مدهش کوستره یوردی. قاشلر حرکت ایدراغمز، بیکلرجه قوللر یوقاری قالفاردی، بوته دیدی خطلرک صیقشامسیله بیکلرجه باشلر طوبراغه دوشردی. امثالی نادر درجه ده قوی و چابوق اولدیفندن، اوق ویای او بونلرنده فوق العاده ایدی. دمیر کی بازوسی اوقلری، توفک قورشونلردن داها ایلری کوتورردی. برجرید ضربه سیله دورت پارمق قایلنلغنده تاختلری وقوتلی طوبوزی ایله قیل دریسندن معمول و گرگدان

داره سنده قالان یکی زمانلر ایچون وضعیت جوق مشکدر. اونی دو قوزنجی عصردن بحث ایدهن تاریخ ادبیات کتابلریک بو خصوصده طلبه یه نه یا کلیش فکرلور دیک ۱۹۲۲ ده فرانسه ده بویوک برمنافشه آچش و بو منافشه مجلس مبعوثانه قدر کیرمشدی.

شیمدیکی ادبیات پروگرامزده طلبه یه اجنبی ادبیاتلری حقنده معلومات ویرمک، بالخاصه، بویوک ادبی نوعلرک جهان ادبیاتنده کی باشلیجه نمونه لرینی کوسترمک اساسی ده اعمال ایدیله مشدر. بشنجی صنفک هفته ده اوچ ساعتدن عبارت اولان ادبیات ساعتلردن بریسنی ده بویوک تخصیص ایتک پک موافق اولور. معارف و کالتنک حاضر لاتنقده اولدینی «ترجه لر» ک بو خصوصده مفید اولاجنی ظن ایدیورم. معافیه طلبه نك اسکی یونان - لاتین اثرلرینه، حتی اونی دو قوزنجی عصردن اولکی غرب ادبیاتی محصوللرینه

آریلر هیمه سی

بر چشمه که، طلسمی صویندن
ایچمکده در ایچدن طوتوشانلر.
هر حالده کچرلر بورادن هپ
«سودا» دینیلن یولده قوشانلر...
سوندورمک ایچون عطشنی روحک
بر لحظه دورور بورده، کچنلر.
بر داملا طادانلر بیله اوندن
آریلیدی، دکل بر طاس ایچنلر!..
هیچ دورمادن آققده بو چشمه..
گوز یاشلریدر اوندن آقان صو.
بر چشمه دکل - بیل که - بویالکمز،
«سودالی» لرک اوغراغیدر بو!..

رفقی ملول

اوقدر فضله علاقه دار اولاجنی تخمین ایتیمورم. هر نه اولورسه اولسون بوجنس اثرلرک میدانه چیقمه سی، مستقبل نسلاک ادبی تربیه سی ایچون جوق ایی اولور؛ شوشرط ایلکه تدریساتک مرکز نقلتی، چوجوغه کندی ملی حرثی طایفه جق، سودیره جک، و «ملی شعور» نی تقویه ایده جک بر «ملی ادبیات» - حرث تاریخی «تشکیل ایتسون». «اوغوز دستان» نی، «دده قورقوت» کتانی، «یونس امره» نی بیلمه یین و بیلمه دیک ایچون حقیر کوره ن برتورک جوجوغی، جهان ادبیاتلرینک علامه سی اولسه بیله تورک شعورندن محروم، تورک جمعیتی ایچون مضر بر قوزموبولیتدر. بویکونکی ادبیات پروگرامی، ایشته بونقظه لر کوزه نیلهرک یاسیلدینی ایچون، حسن صورتله تطبیقنه مقتضی وسائط اکمال ایدیلدیکی تقدیرده، موفقیتله تطبیق اولونه بیلر؛ و جانب بیک مقاله لرنده ادبیات تدریساتندن بکله ن بوتون غایه لر پک قولای تأمین ایدیلر.

کوبیلی زاده محمد فزاد

استانبول دارالفنوننده «تورک ادبیاتی تاریخی» مدوسی

«ملی شعور» ک و «ملی حرث» ک هنوز کافی درجه ده قوتله نهدیک مملکتزده، «ادبیات تاریخی» تدریساتنک هر یردن داها فضله اهمیتله تلقی اولونماسی ضروریدر قناعتنده ییم. فلسفه، اجتماعیات، ملی و عمومی تاریخ اوقویه بیلن و آکلایا بیلن بر لیسه طلبه سی، سیسته ماتیک بر «ادبیات تاریخی» نی نه دن آکلایا سینه؟ بو «ادبیات تاریخی»، شبهه سز دارالفنونده اوقوتولان نسبتده مفصل و اطرافلی اولاجق دکلدر؛ نیته کیم لیسه ده اوقوتان بوتون درس لرکده دارالفنونلرده متعدد کرسیلری واردر. «عمومی تاریخ» ایلک مکتبلرده ده، اورته مکتبلرده ده، دارالفنونلرده ده اوقوتولور؛ مسئله ساده جه بر «نسبت» مسئله سیدر. یر یوزنده هنوز بر قاچ مملکتک رسمی پروگرامنه کیرمش اولان «اجتماعیات» درس لری، ممنونیتله سوبله یه بیلرک، بزم اورته تدریساتزه کیرمشدر. باشقا مملکتلرده بوق دییه اونی ده می پروگراملردن قالدیره لم؟ اورته تدریساتده متن شرح لری ایچون تربیوی غایه لره کوره سچیلش پارچه لرک انتخاب اولونماسی، پک طبیعیدر؛ بو انتخاب اوقدر مشکل اولادینی ده تأمین ایده بیلر. جانب بیک اسکی نثر ایچون «معما» دیعه سی و اسکی فلسفه نك غایه سی «رضا و تسلیم» اولدینی واسکی «اخلاق» ک قدرده ایدینی سوبله مه سی، هر حالده حفظی توفیق بکله منافشه نك تولید ایتدیکی بر اثر افراطدر؛ یوقسه اسکی نثرک یالکمز «معما» دن عبارت اولادینی و اسکی تورک اوردولرینی «تبریز» و «ویانه» اوکلرینه کونوره ن معنوی عامللر ایچون اوقدر سطحی و عجله حکم ویریله میه جکنی جانب بیک پک اعلا بیلر. طلبه یه «حقیقه السعدا» دن بحث ایتنک ایچون «عصری صوفتالی» اولدینی، اعتراف ایده می که، آکلایا دم؛ طلبه یه اوآرده بوتون بردورک ساری بر شکل تحسین و تفکرینی کوسترمک و بو واسطه ایله اودور جمعیتنک برجه سنی تنویر ایتک، هیچ لزوم سز برشی صایبلاماز. لسان و ادبیاتنک شکل تکاملنده کی خصوصیت اعتباریله، طلبه نك نه اسکی نه ده یکی ارلره قارش یوبویک بر انجذاب حس ایتیه جکی و یالکمز اونلر واسطه سیله لسان و ذوق تربیه سی ویریلک قابل اولادینی محققدر. بز بو خصوصده فرانسلردن تامیله آیری بر وضعیتده بولونیوردی: دکل فضولی وندیک، کمال و فکرنک، خالد ضیا و سلیمان نظیفک لسانلری بیله طلبه یه نمونه اولاجق بر «تورکجه» دکلدر. بزم فکرمه کوره طلبه لسان و ذوق تربیه سنی مکتب محیطندن و خوجاسندن دکل، خارجی محیطده کی، ادبی و فکری جریانلردن غزته و مجموعه لردن، کتابلردن، آلیر؛ هر هانکی بر معلک، طلبه سنی کندی ذوق ادبینه کوره تربیه ایتک قالفیتمه سی مفید اولقندن زیاده مضر در؛ صنعتکارلر، شاعرلر، صنعتکار منقذر نظر ننده «کندی ذوقی طلبه سنه جبر قبول ایتدیرمکه چالیشان» ادبیات خوجاسنک ناصل مضر و کولونج عدا ایدیلدیکنی هپ بیلر. «تاریخ» ساحه سنه کیره ن اسکی عصرلر ایچون اعظمی امکان داره سنده «اویره قتیف» اولق قایلدر؛ لکن تنقید